

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการสรรหากรรมการการ
เลือกตั้ง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540)

ชื่อผู้เขียน : นางสาวพรรณรัตน์ โสธรประภากร

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2545

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ฐริชญา วัฒนรุ่ง ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. มนตรี รูปสุวรรณ

การจัดการเกี่ยวกับการเลือกตั้งในอดีต ขึ้นอยู่กับอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการทุจริตในการเลือกตั้ง เพราะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นนักการเมืองของพรรคการเมืองที่จัดตั้งรัฐบาล ประเทศไทยนั้นพยายามที่จะจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อต้องการให้มีความเป็นกลางทางการเมืองขึ้นมาควบคุมการเลือกตั้ง เมื่อมีการปฏิรูประบอบการเมือง จึงได้มีการบัญญัติให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 โดยมีเจตนารมณ์ที่จะให้บุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และที่สำคัญจะต้องมีความเป็นกลางไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ เพื่อต้องการให้มีความอิสระสูงในการทำงาน ป้องกันการเข้ามาดำรงตำแหน่งแล้วแสวงหาประโยชน์เข้าพรรคพวก และเพื่อจัดขบวนการในการทุจริต คอรัปชั่นให้หมดไป

กระบวนการสรรหากรรมการการเลือกตั้ง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ยังไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในการปฏิรูปการเมือง สืบเนื่องมาจากการที่ให้พรรคการเมืองเข้ามามีส่วนร่วมในการสรรหากรรมการการเลือกตั้ง และ

ตัวแทนพรรคการเมืองที่เข้ามาสรรหากรรมการการเลือกตั้งนั้น มาจากพรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาลฝ่ายเดียว เพราะรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้มีตัวแทนพรรคการเมืองทั้งสองฝ่าย และการเสนอชื่อบุคคลภายนอกที่สมควรเป็นกรรมการการเลือกตั้งในสายของศาลนั้นมีการเสนอบุคคลภายนอกที่มีใช้เป็นผู้พิพากษา แม้ในรัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ว่า จะต้องเป็นผู้พิพากษาเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับกรรมการการเลือกตั้งกับต่างประเทศแล้ว บางประเทศกำหนดไว้ชัดเจนว่ากรรมการการเลือกตั้งต้องเป็นอดีตผู้พิพากษา หรืออย่างประเทศอินเดียมิได้กำหนดคุณสมบัติเฉพาะ ไว้แต่ในทางปฏิบัติก็จะเสนอบุคคลที่เป็นอดีตผู้พิพากษาให้มาดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง เพราะถือได้ว่ากรรมการการเลือกตั้งเป็นองค์กรเบ็ดเสร็จที่รวมอำนาจทางการบริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการไว้ด้วยกัน ตลอดจนปัญหาเกี่ยวกับวุฒิสภาก็ต้องเลือกบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อ แม้วุฒิสภาก็มีความเห็นว่าบุคคลที่ได้ผ่านการสรรหาของคณะกรรมการสรรหานั้น ไม่ใช่บุคคลตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่วุฒิสภาก็ต้องดำเนินการต่อไปเพราะรัฐธรรมนูญกำหนดขั้นตอนเกี่ยวกับการเลือกกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ไว้แล้ว

จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อกระบวนการสรรหากรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เพราะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ที่จะสามารถดำเนินการเลือกตั้งให้มีประสิทธิภาพได้นั้น ก็จะต้องเริ่มที่ศักยภาพในตัวบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งในกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ก่อน เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ในการปฏิรูปการเมืองโดยให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ซึ่งจะทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่น ศรัทธาเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น เพราะองค์กรที่เข้ามารับผิดชอบในการจัดการเกี่ยวกับการเลือกตั้งนั้นต้องมาจากบุคคลที่มีความความรู้ ความสามารถ มีความเป็นกลาง และมีความซื่อสัตย์สุจริต

In the past the elections were organized by the Ministry of Interior. There were a lot of irregularity in the election because the incumbent Minister of Interior was a member of the political party which was the government in power. An independent and politically impartial organization to supervise the election was conceived. The Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 which aims at political reform, sets up an independent Board of Election with a concept that its members shall be persons of knowledge and ability and must not be biased against any political parties. They must be people of high integrity in the eye of the public which make them enjoy the independent in carrying out their duty and prevent them from reaping benefit for their colleagues and wipe off the corruption scandal.

In reviewing the selection process of the members of the Board of Election under the Constitution, it was found that the spirit of the political reform had not been fulfilled as it allowed the political party to participate in the selection process of the Board of Election and the representative from the political was from the Government party alone as the constitution does not specifically provided that the representative from the political parties must be from both the Government and opposing parties. And in the nomination of the member of Board of Election from the Judiciary, a person outside the Judiciary was nominated in contravention to the provision of the Constitution which specifically provides that he or she must be a judge. After a comparative study of the Board of Election abroad, it was found that some countries, specifically provide that one of its members must be an ex-judge. In India, though no specific qualification is provided; however, in practice an ex-judge is usually nominated as the Board of Election is considered an absolute organization vested with the legislative, executive and judicial powers.

Furthermore, there are problems related to the confirmation of the nominees by the Senate, though it is of the opinion that the persons nominated do not fit the spirit of the Constitution, the Senate must take further actions according the sequent of the selection process.

It is therefore important to put emphasis on the selection process of the Board of Election. Since before the Board of Election can efficiently organize and election, it must begin with the caliber of the people pursuance to the spirit of political reform in the constitution which sets up the Board of Election so that the people will have more faith and confidence in democratic government as the responsible organization for the election composes of people with ability impartiality and integrity.